

keien, ging hij de trapjes op en trok voorzichtig de schel over, die vragend tengelde als uit de verte van het groote huis.

Toen luisterde hij of hij iets hoorde. Op eens, zonder dat hij er op bedacht was ging toen de deur zacht open en zag hij een witte schort voor zich.

Vragend hief hij het bange armoed-gezicht naar de meid op, het gezicht van een kleinen schooier, dat meiden meestal boos maakt. Deze zag hem staan en niet al te onvriendelijk zei ze:

— „Geve nie meer van avend ventje,” en deed de deur dicht.

Nu stond hij, in 't hopeloos donker en een gevoel van totale hulpeloosheid verlamde hem. Hij keek in de verte de mistige schemering, waar menschen heen gingen zonder weten, in de doodsche lichting der winkelruiten. Rillend stond hij onder den zwarten avondhemel en in de desolate stemming, als in koorts van teleurstelling — ging hij huilen.

Toen Smitsers een uur later thuis kwam, vond hij hem zitten en zei, dat hij door de rijtuigpoort naar de keuken moest gaan, wat hij deed met een gil van verrukking ingehouden in zijn zwellende borst.

Op de machinefabriek — in de werkplaatsen, de rumoerig bedrijvige bankwerkerij, de holle vormerij, de smederij en de ijzerloodsen, op de zolders waar duizenden kilo's gegoten ornamentwerk opgestapeld waren — in de stille zaal waar de afgewerkte machinerieën: pompen, drijfmachines en reusachtige ingewikkelde werktuigen voor spinnerijen lagen — in de kantoren waar papier klaterde en pennen in stilte krasten — in al de groote, zwartgerookte gebouwen die Smitsers en Co. heeten — werd Sjaontje door niemand gemist dan door Kees, die de eerste dagen den jongen, die hem nu voortaan bij allerlei werk helpen moest, ongenadig afsnauwde.

Hij was zoo gewoon aan den Bul: die dee altijd zò gewillig wat 'em gezeid wier, en dà mee de jas, zou ie van ginnen andere jonge zò gedaon krijge. Hij vergistte zich ook telkens als hij iets gelastte en zei dan „Bul” tegen zijn nieuwe hulp. Vooral den eersten tijd vond hij het vervelend, dat hij

er niet meer was en toen kwam in zijn herinnering een vriendelijke voorstelling van den haveloozen viezen jongen, die minachting teweeg bracht bij die hem zagen. Hij dacht gaarne aan hem en als men zijn naam toevallig noemde werd zijn gezicht even licht; zoo, na verloop van tijd, toen hij al gemerkt had, dat zijn nieuwe jongen brutaal was en ongezeglijk en gerust durfde zeggen: „Doe de gij-et zelf!” was er een duidelijke gewaardwording in hem van dankbaarheid voor Sjaontje, die hem er naar deed verlangen hem eens tegen te komen om te vragen: Hoe 't em gong?”

Als hij nu bedacht, wanneer hij een pruim nam, uit de blikken doos met het hollende paard, hoe dikwijls den Bul zijn vingers daar ook had in gestoken om een „pruimke” te nemen, vond hij hem een „oorig manneke” en zou hij hem weer graag gezien hebben in de plaats van den brutalen kwajongen, die zijn tabak niet lustte en zelf een doos had van geel koper, die heel wat mooier was dan de zijne en wel tienmaal zoo duur.

En eens, vijf dagen nadat hij weg was uit de gieterij, kwam hij hem om twaalf uur bij 't naar huis gaan tegen. Kees had veel haast zooals werklui altijd hebben als ze gaan eten, omdat de tijd om dit te doen te kort is; maar toch bleef hij staan en wenkte den Bul, die voorbij ging in zijn beste „bullen” met schoon gewasschen gezicht en geknipte haren.

Hij was wà verouderd, dà was zeker, omdat-ie der nou schòn uitzag; maar hij vroeg toch:

— „Oe gag'et?” En Sjaon lachte zijn sufferigen lach, ietwat verlegen, zijn handen, die er nog uitzagen of ze nooit gewasschen waren, ofschoon ze het gedurende vijf dagen, vijf maal per dag gedaan werden, in zijn zakken proppend.

Zoo stonden ze in de drukke straat tegenover elkaar. Een groot werkman in zwart lompige kleeren en een kleine jongen, die er uit zag als een bedeljongen uit de achterbuurt op zijn 's Zondags en ze zagen elkaar aan, een oogenblik, zooals alleen echte vrienden elkaar na een lange afwezigheid opnemen: